

bravader

Christina Eskehed
Illustrerad av Gunilla Fransson

Innehåll

Alla är vi barn i början	7
Farfars fina traktor	9
Smutsiga kattungar	11
Tärtkalas och cykelbus	13
En välsignad höna	15
Platta burkar och lappat papper	16
Chrysler Royal – bil utan hjul	18
Tant Alma och farbror Axel på utedass	19
Grannens tjuriga get	22
Mormors gröttrick	23
Tant Agnes enorma underbyxor	25
Grindslanten	26
Rödfärgen på rännebron	28
Äventyr i Girabäcken	29
Den övergivna spaden	31
Man ska inte röka!	32
Råttgiftet brinner	33
Gödseldans i ladugården	34
Ormen på berget	35
Brandövning på lurfötter	36
Det blev folk av mig ändå	37

”Ge barnen kärlek, mera
kärlek och ännu mera kärlek, så
kommer folkvettet av sig själv”

Astrid Lindgren, Husmodern, 1948

Alla är vi barn i början

Du som är barn och läser det här måste lova en sak, annars får du sluta nu genast. Prova aldrig att göra om de bus och hyss du får läsa om här. Lovar du? Säkert? Bra, då kan vi fortsätta.

Även du som är vuxen och läser det här kan lära dig en hel del av de vuxna i berättelserna. Visst kan man bli arg när oväntade saker händer, men lika fort som man blir arg måste man förlåta. Du ska se att de barn som du har omkring dig kommer att utträtta stordåd, bara de får rätt bemötande och massor av kärlek. Det blev ju faktiskt något vettigt av mig också. Jag blev inte bara polis, ordförande i kommunalrådet och nämndeman, utan en massa annat också. Eller som min farmor brukade säga:

”Tinna, du är inte så dum på träd, bara du kommer igenom barken.”

Med detta ville hon säga att jag kunde göra saker riktigt bra, bara jag förstod varför eller hur jag skulle göra.

För att du ska förstå hur det var när jag var liten och varför det ibland blev som det blev, ska jag berätta för dig lite om mig. Mina berättelser är så som jag minns dem. Du som känner mig kanske kommer ihåg något annat, men här berättar jag hur jag minns det hela.

Jag var barn i början av 1960-talet när tv-apparaten var en nyhet. Vi hade varken internet eller mobiltelefoner. Det var ungefär när barnen slutade ha livstycken. Jaså, du vet inte vad ett livstycke är? Jo, ett livstycke är något som är som ett linne med en massa knappar och små band som man fäster strumporna i. Förr använde man sådana, eftersom strumporna inte satt uppe med resår.

Jag bodde på en gård som hette Bultagården på landet i Uppgränna med milsvid utsikt över Vättern och Visingsö. Det var så vackert med den gamla slottsruinen Brahehus som vakade över oss uppe på berget och det är lika vackert nu som då. I de flesta gårdarna fanns det barn att leka med och på varje gård fanns en lantbrukare som hade både kor och andra djur.

På Bultagården hade vi kor, grisar, höns, en hund, katter

och en häst. Hästen, som hette Tyra, var så snäll att jag redan som tvååring fick "köra" henne hem när vi hade varit och plockat potatis. Sanningen var den att Tyra visste mycket väl vart hon skulle gå, nämligen hem till ladugårdsplanen. Så det var bara för farfar att ge mig tömmarna och säga "Kör hem nu, du lilla" och sedan gjorde jag det mycket stolt, fast det var Tyra som bestämde att vi skulle hem till ladugården.

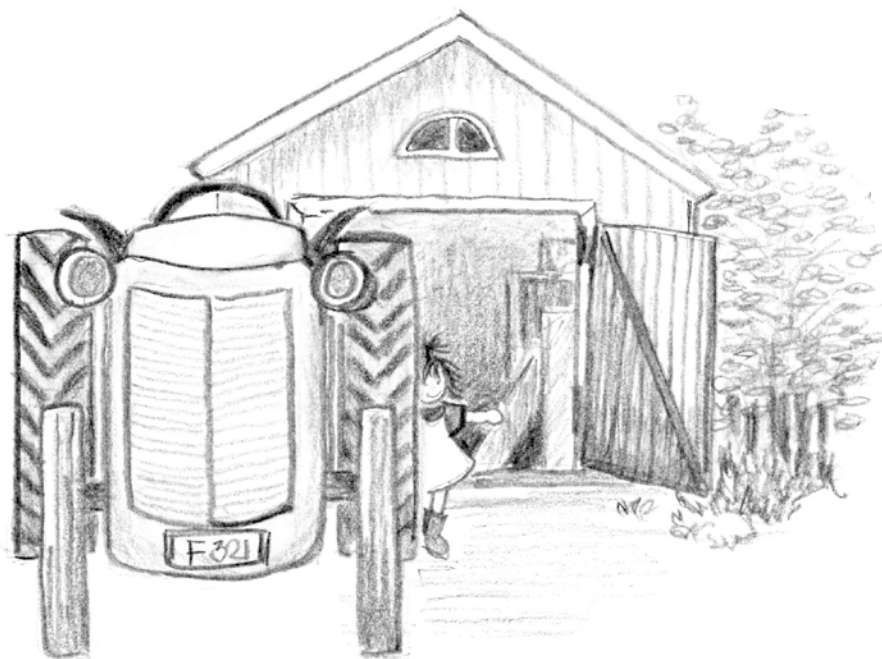
Min pappa Ragnar var bonde och arrenderade två av de tre Bultagårdarna medan vi bodde på övervåningen i den tredje Bultagården som farmor Signe och farfar Edvin ägde och var lantbrukare på.

Min mamma Linnéa arbetade som distriktsköterska. Att ha en mamma som jobbade utanför hemmet var på den tiden ganska ovanligt, så när jag var riktigt liten hade jag några barnflickor som hjälpte till att passa mig. Min bror Lars var sex år äldre än jag. Han tyckte att jag var en riktig plåga och jag försökte verkligen leva upp till det.

Jag lekte hela dagarna, ensam eller med kompisar. Det var väldigt fritt. Snickarboden, ladugården och hela byn var som en enda stor lekplats. Det där med att saker kunde vara farliga hade man inte förstått riktigt på den tiden, utan man fick lära sig genom sina misstag.

Ofta var jag med farfar som var den som verkade ha mest tid med mig. Jag åkte med på den lilla traktorn och följde med till vår lanthandel Gottfrids, där man alltid fick en liten godisbit eller en tablettask av tant Ellen eller farbror Sven. Jag var med i ladugården och lekte med djuren, ja, alltid fanns det något att göra, trots att det inte fanns internet eller tv-spel. En gång frågade jag min mamma om hon någonsin hade hört mig säga "Jag har ingenting att göra", men det hade hon inte.

Som du förstår var det en ganska behaglig tillvaro för en liten flicka med massor av energi. Det var aldrig långtråkigt, men ändå. Man kunde ju alltid krydda det hela med lite hyss ...

Farfars fina traktor

Det allra första jag berättar får väl bli när jag var cirka två och ett halvt år och skulle gå ner till min älskade farfar i ladugården. På ladugårdsbacken stod hans fina röda traktor. På den tiden var traktorer mycket mindre än de är idag. De hade ingen hytt och var av mycket enkel konstruktion. För att starta traktorn behövde man bara trycka ner en spak som satt snett under ratten.

Jag älskade att åka traktor och där stod den, röd och fin. Så jag bestämde mig för att sitta en stund och "köra" på samma sätt som jag brukade göra när jag satt i farfars knä bakom ratten. Sagt och gjort. Jag tog tag i nedersta trappsteget och lyckades häva mig upp. Sedan klättrade jag mödosamt vidare och trampade på vad jag kunde för att komma upp på sitsen. Samtidigt råkade jag trampa på startspaken så att traktorn, som stod med ettans växel i, gick igång och började rulla

fram på ladugårdsbacken. Jag satte mig jättegglad på sätet och höll i ratten, säker på att jag kunde köra.

Farfar, som befann sig i ladugårdens mjölkkrum, hörde traktorn som startade. När han tittade ut blev han skräckslagen och sprang efter traktorn. Som tur var gick den inte så fort och saknade hytt, så han kunde kasta sig upp bakifrån och stoppa traktorn precis innan den körde in i ett stort stenröse som fanns intill ladugården. Farfar var en ängel. Inte blev han arg, inte. Nej, han blev bara glad att allt hade gått bra.

Farfar är fortfarande min skyddsängel som jag kan tala med när jag har svåra beslut att fatta eller känner mig rädd. Ändå har han varit död i många, många år nu när jag skriver detta och jag har själv passerat sextio år.

Smutsiga kattungar

När jag var ungefär fyra år flyttade familjen Strandkvist in i grannhuset. Det var mamma Lisa och pappa Rune med sex barn. De två yngsta var i min ålder: Peter, som kallades för Petter, och hans lillebror Janne. Petter, som var äldst av oss tre, blev vår ledare. Men det var jag och Petter som var de värsta busungarna, för Janne bara tog efter oss. Hur som helst hade vi väldigt kul tillsammans och sprang som barn i huset hos varandra.

En förmiddag på våren, när vi var i ladugården och lekte, upptäckte vi att Kattan, som vår katt kallades för, hade fått ungar. De var alldeles nyfödda och låg på en jutesäck i det lilla stallet. Men oj, vad de var kletiga och kladdiga, de där små kattungarna! Inte ens ögonen kunde de öppna. Visst hade vi sett nyfödda djur förr, till exempel kalvar med fosterhinnor och fostervatten på sig, men det här var annorlunda. Här kunde vi faktiskt hjälpa till. Raskt bestämde vi oss för att vi skulle göra kattungarna rena. Närmaste vatten var en vattenpöl alldeles utanför ladugårdsdörren, så vi bar de små livan dit. Sedan badade vi dem noga i pölen med det kalla och smutsiga vattnet så att de började pipa högt.

Christina Eskehed bor på Bultagården i Uppgränna med milsvid utsikt över Vättern och dess fantastiska solnedgångar. Hon har tidigare arbetat som polis i yttre tjänst och som civilanställd, först på ledningscentralen och senare på gränspolisen samt på Brott i Nära Relation. Hon har även arbetat på SOS Alarm i många år.

Att Christina älskar landsbygd, natur och jordbruk framgår tydligt av hennes berättelser. Hon kommer själv från en jordbrukarfamilj och började hjälpa sin pappa i jordbruket på Bultagården redan när hon var liten. Som vuxen tog hon och hennes man över gården, där de var aktiva som månskensbönder tills för några år sedan.

Som författare vill Christina framför allt sprida glädje och nyfikenhet, men hon vill också väcka tankar om hur vi kan bemöta varandra på ett bättre sätt genom lyhördhet och en vilja att förlåta. I sitt skrivande hämtar hon främst inspiration från sitt eget liv, med alla de upplevelser det för med sig. Hon tar även intryck av kvinnliga, svenska författare, där Astrid Lindgren är den barnboks författare som inspirerar henne mest.